

GRACE BIBLE TRAINING CENTRE (GBTC)
SHULE YA HUDUMA
ARUSHA - TANZANIA

SOMO: **TABIA YA MKRISTO**

SOMO LA 1: **UTANGULIZI NA UFAFANUZI**

MWALIMU WA KOZI: **ASKOFU EKONG**

Utangulizi: - *Wakolosai 3:1-25; Waefeso 4:1-3, 17-32; 5:1-33; Wagalatia 5:16-26; Warumi 5:1-5*

Tabia hufafanuliwa kama sifa za kiakili na kimaadili za mtu zinazomtofautisha mtu na wengine. Ni asili ya kipekee, upekee, sifa na nguvu ya maadili ya mtu.

Tunapokuwa Wakristo kwa njia ya imani katika Bwana Yesu Kristo, tulichukua asili ya Mungu, ambayo inafafanua tabia na utu wake (2 *Wakorintho* 5:17). Kuanzia hapo na kuendelea tunatarajiwa kukua kila siku na kuwa zaidi kama Yesu tunapoenenda kwa sauti na kwa utiifu kwa Neno lake na Roho wake (1 *Petro* 2:1-3; *Wagalatia* 5:16-17, 24-26).

Tamaa ya Mungu ni kwamba sisi kukua zaidi kama Yesu katika tabia (2 *Wakorintho* 3:18).

Kama Wakristo, tumeitwa kuishi tofauti na ulimwengu huu, si kimwili bali kiadili (*Warumi* 12:1-2; 2 *Wakorintho* 6:14-18; 1 *Yohana* 2:15-17). Sisi ni watu 'walioitwa' na taifa takatifu kwa Bwana (1 *Petro* 2:9-12). Tunapaswa kutembea kwa kustahili Bwana katika haki na imani. Ikiwa bado tunaishi maisha ya dhambi kwa uangalifu, basi inatilia shaka uaminifu wa imani yetu kama kweli tulizaliwa mara ya pili (1 *Yohana* 3:4-10).

Tabia zetu hufafanua kile tunachofanya na sisi ni nani (*Luka* 6:43-45; *Mathayo* 3:8; 7:17-20; 12:35).

Roho Mtakatifu ametolewa kwetu ili atusaidie katika matembezi yetu ya kila siku na Mungu. Tunapoachiliwa na kudhibitiwa kikamilifu na Roho Mtakatifu, Yeye huzalisha asili ya Mungu ndani yetu, ambayo mara nyingi tunaitaja kama tunda la Roho (*Wagalatia* 5:22-23). Tunda la Roho Mtakatifu ni sifa tisa zinazoonekana za maisha ya kweli ya Kikristo.

Mti hujulikana kwa matunda yake na una tunda moja tu. Kazi ya Roho Mtakatifu inajulikana kwa matunda anayozaa katika maisha ya mwamini. Tunda ni la umoja lakini lina sehemu 9, ambazo ni dhihirisho la asili ya Mungu ndani yetu. Mungu ni upendo na upendo huu unaonyeshwa kwa njia mbalimbali tunapohusiana na wengine na pamoja Naye. Tunaweza kuona mfano wa hili katika 1 *Wakorintho* 13:4-7 - Upendo ni wema, mzuri, uvumilivu, amani, upole, furaha, uaminifu na kiasi.

Tunda la Roho limeorodheshwa kama:

1. Upendo (Agape) - aina ya upendo wa Mungu, ambao ni wa kujitolea na usio na masharti.
2. Furaha

3. Amani
4. Uvumilivu (Uvumilivu)
5. Fadhili
6. Wema
7. Uaminifu
8. Upole (Upole)
9. Kujidhibiti

Hebu tuone jinsi tunavyoweza kutambua udhihirisho wao katika maisha ya mwamini:

1. Upendo (Kigiriki: *agape*)

Agape inarejelea nia njema ambayo kila wakati hutafuta bora ya mtu mwingine, haijalishi anafanya nini. Ni upendo wa kujitolea ambao hutoa bure bila kuuliza chochote kama malipo, na hauzingatii thamani ya kitu chake.

Agape inaeleza upendo usio na masharti ambao Mungu anao kwa ulimwengu. Kulingana na 1 Wakorintho 13, Upendo wa Agape ni wa dhabihu, unaoonyeshwa kwa kifo cha Yesu msalabani, haujidhihirishi kwa majivuno. Haina kiburi na kuchochewa na kiburi; sio jeuri.

Upendo hausisitizi juu ya haki zake mwenyewe au njia yake mwenyewe, kwa maana sio kujitafutia; haina kinyongo; haizingatii kosa lililoteseka. Haifurahii udhalimu na udhalimu, lakini hufurahi wakati haki na ukweli hutawala. Upendo huvumilia kila kitu na kila kitu kinachokuja, huwa tayari kuamini bora zaidi ya kila mtu, matumaini yake hayafifia kwa hali yoyote. Upendo haushindwi kamwe.

2. Furaha (Kigiriki: *chara*)

Neno la Kigiriki la 'furaha' ni chara, linalotokana na neno charis, ambalo ni neno la Kigiriki la 'neema.' Hii ni muhimu kutambua, kwa sababu chara inatolewa na hisani ya Mungu. Hii ina maana 'furaha' si furaha ya kibinadamu inayokuja na kuondoka bali, badala yake, 'furaha' ya kweli ni ya kimungu katika asili yake. Ni usemi uliotolewa na Roho ambao hustawi vyema katika nyakati ngumu. Kwa mfano, katika 1 Wathesalonike 1:6, Wathesalonike walikuwa chini ya mkazo mkubwa kutokana na mateso; lakini kati ya hayo yote, waliendelea kupata furaha kubwa. Furaha yao isiyo ya kawaida ilitokana na Roho Mtakatifu kufanya kazi ndani yao. Paulo hata aliita "furaha ya Roho Mtakatifu".

Kulingana na Nehemia 8:10, "Furaha ya Bwana ni nguvu zenu"

3. Amani (Kiebrania: *shalom*)

Amani ni matokeo ya kupumzika katika uhusiano na Mungu. Amani ni utulivu, hali ya kupumzika, ambayo inatokana na kumtafuta Mungu, na ni kinyume cha machafuko. Amani ni zawadi ya Mungu ya utimilifu na ni kama wakati sehemu zote muhimu zinaunganishwa pamoja kama moja au kwa ujumla.

Neno la Kiebrania linalotafsiriwa "amani" ni *shalom*, linaloonyesha wazo la *utimilifu*, *utimilifu*, au *utulivu* katika nafsi ambayo haiathiriwi na hali ya nje au mikazo. Mtu anapotawaliwa na amani, ana utulivu, utulivu wa ndani unaotokeza uwezo wa kujiendesha kwa amani, hata katika hali ambazo kwa kawaida zingekuwa zenye kuhuzunisha sana, zenye kuhuzunisha, au zenye kuudhi. Badala ya akiruhusu

magumu na mikazo ya maisha kumvunjia, mtu aliye na amani ni mzima, mkamilifu, mtaratibu, thabiti, na yuko tayari kwa baraka.

Yesu anaelezewa kuwa ni Mfalme wa Amani, anayeleta amani mioyoni mwa wale wanaoitamani (*Yohana 14:27*).

Amani sio kukosekana kwa migogoro, lakini uwepo wa Mungu bila kujali mzozo gani.

"Basi tukiisha kuhesabiwa haki itokayo katika imani, na mwe na amani kwa Mungu, kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo" (*Warumi 5:1*).

Tunapokuwa na amani na Mungu kupitia dhabihu ya Yesu, basi tunaweza kufanya amani kati ya wanadamu, na pia kati ya wanadamu na Mungu, unaoitwa pia "uinjilisti." Inaeleweka kwamba wale walio na amani pamoja na Mungu, na kwa hiyo ni wana wa Mungu, watatenda kama Baba yao aliye mbinguni na kuwa wale wanaoweza kufanya amani, au wafanya-amani, kama Yesu asemavyo katika Mathayo 5:9.

4. Uvumilivu

Uvumilivu, katika tafsiri zingine ni "saburi" au "ustahimilivu".

Neno linaashiria ustahimilivu, uhodari, kung'ang'ana, ustahimilivu. Pia ni uwezo wa kuvumilia mateso na kutendewa vibaya. Inaeleza mtu ambaye ana uwezo wa kulipiza kisasi lakini badala yake anajizua.

Ustahimilivu: kudumu, ustahimilivu, uendelevu, kushikilia, uthabiti, subira, uvumilivu. Inaelezea uwezo wa kuendelea kuvumilia chini ya hali ngumu, si kwa kuridhika tu, lakini kwa ujasiri wa matumaini ambao unapinga kikamilifu uchovu na kushindwa.

Waebrania 10:36 inasema, "Kwa maana mnahitaji saburi, ili mkiisha kuyafanya mapenzi ya Mungu mpate ile ahadi." "Tunatiwa nguvu kwa nguvu zote, kwa kadiri ya uweza wa utukufu wake, tupate saburi yote na uvumilivu pamoja na furaha" (*Wakolosai 1:11*). "Kwa unyenyekevu wote na upole, kwa uvumilivu, mkichukuliana katika moyo upendo" (*Waefeso 4:2*).

5. Fadhili

Fadhili haimaanishi kuwa mzuri. Mtu anaweza kuwa mkarimu na sio mwema. Wema inafafanuliwa kuwa inakubalika. Kinyume chake, fadhili ni kutenda kwa manufaa ya watu bila kujali wanafanya nini.

Fadhili ni wema katika matendo, utamu wa tabia, upole katika kushughulika na wengine, ukarimu, urafiki. Neno hilo *linafafanua uwezo wa kuchukua hatua kwa ajili ya ustawi wa wale wanaotoza subira yako*.

Fadhili ni kufanya kitu na bila kutarajia malipo yoyote. Fadhili ni heshima na kusaidia wengine bila kungoja mtu amsaidie. Inamaanisha fadhili hata iweje. Tunapaswa kuishi "katika usafi, ufahamu, saburi na utu wema, katika Roho Mtakatifu na katika upendo usio na hatia, katika usemi wa kweli na katika nguvu za Mungu, na silaha za haki katika mkono wa kuume na wa kushoto" (*2 Wakorintho 6:6-7*).

6. Wema

Wema maana yake:

1. Hali au ubora wa kuwa mzuri
2. Ubora wa kimaadili au wema
3. Fadhili au ukarimu
4. Tabia ya jumla inayotambulika katika ubora au mwenendo.

Baadhi ya Biblia za Kiingereza hutafsiri neno asilia katika Kigiriki katika maneno mawili ya Kiingereza: wema na wema. "Kwa maana tunda la Roho ni katika wema wote na haki na kweli" (*Waefeso 5:9*). Tazama pia 2 Wathesalonike 1:11

7. Uaminifu

(Pia ina maana ya adilifu)

Uaminifu ni kujitoa kwa kitu au mtu fulani, kwa mfano, kwa mwenzi wa ndoa, kwa sababu fulani, au kwa dini. Kuwa mwaminifu kunahitaji azimio la kibinafsi la kutokengeuka kutoka kwa ahadi au ahadi. Si rahisi kila mara kuwa mwaminifu. Imani ya Kikristo inahitaji kumwamini Mungu. "Ee Bwana, wewe ndiwe Mungu wangu; nitakutukuza, na kulihimidi jina lako; kwa kuwa umetenda mambo ya ajabu; mashauri yako ya kale ni uaminifu na kweli" (*Isaya 25:1*).

Imani ina maana ya kushawishi au kushawishiwa, ambayo hutoa maana ya msingi ya imani kama "ushawishi wa kimungu", uliopokelewa kutoka kwa Mungu, na kamwe haujatolewa na mwanadamu.

8. Upole

Upole unajulikana kama upole, ambao ni wema uliosawazishwa na Mungu ambao unaweza kufanya kazi kwa njia ya imani tu (*1 Tim 6:11*).

Ni tabia iliyo sawasawa, tulivu, yenye usawaziko wa roho, isiyo na adabu, na ambayo ina udhibiti wa tamaa. Neno limetafsiriwa vyema zaidi 'upole,' si kama dalili ya udhaifu, bali ya nguvu na nguvu chini ya udhibiti. Mtu aliye na sifa hii husamehe majeraha, hurekebisha makosa, na kutawala roho yake vizuri. "Ndugu zangu, mtu akinaswa katika dhambi yo yote, ninyi mlio wa Roho mrejezeni upya mtu huyo katika roho ya upole, ukijiangalia nafsi yako usije ukajaribiwa wewe mwenyewe." (*Wagalatia 6:1*) "Kwa unyenyekevu wote na upole, kwa uvumilivu, mkichukuliana katika upendo." (*Waefeso 4:2*)

9. Kujidhibiti

Inamaanisha kuwa na amri au "kutawala" au kumiliki, "tabia ya mtu mwenyewe." Hili linatimizwa kupitia na kwa uwezo wa Bwana, "kutoka ndani ya nafsi yake, lakini si kwa nafsi yake."

"...tafuteni kwa bidii katika imani yenu kuwa na wema, na katika wema wenu maarifa; na katika maarifa yenu kiasi; na katika kiasi wenu saburi; na katika saburi, utauwa, na katika utauwa, upendo wa kuheshimiana; na katika kupendana, kupendana" (*2 Petro 1:5-7*).